

РЕШЕНИЕ

№ 2074

гр. София, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-23 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Божана Желязкова

при участието на секретаря Ива Ат. Иванова
като разгледа докладваното от Божана Желязкова Гражданско дело № 20221100112862 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с иск с правно основание чл.2, ал.1, т.1 и т.3 ЗОДОВ с искане за присъждане на обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди от незаконосъобразно наказателно производство, което е прекратено.

ИЩЕЦЪТ- П. Н. П., ЕГН *****, чрез адвокат А. Н. от САК, твърди, че е привлечен като обвиняем за престъпления от общ характер по сл. дело № 143/2003 г. на НСлС, пр.пр. № 6699/2003 г. на СРП, впоследствие ДП №18/14 г. на Следствен отдел при Специализираната прокуратура /пр.пр. № 118/14 г./, наказателното производство по което е прекратено частично с постановления на Специализираната прокуратура от 02.07.2014 г. и от 17.11.2015 г. за част от деянията и прекратено окончателно с определение от 29.05.2019 г. /влязло в сила на 14.08.2019 г./ по НОХД № 511/2017 г. на Специализирания наказателен съд, 9-ти наказателен състав за престъпление по чл. 159в, пр.2, вр. чл. 159б, ал. 2, вр.ал., вр. с чл. 159, ал.2, т.6, пр.1, вр.ал.1, пр. 1, 2 и 4, вр. с чл. 20, ал.2 НК. Поддържа, че в периода от 2003 до 2007 г. е бил задържан в Република Франция въз основа на представени от ответника доказателства, като последните довели и до осъждането му и изтърпяване на наказание лишаване от свобода. В този период бил отделен от семейството си, пропуснал израстването на дъщеря си, нямал възможност да комуникира с никой близък човек, оставил съпругата си сама да се грижи за детето им и същевременно да се бори и срещу повдигнати срещу нея обвинения в извършени престъпления. Междувременно в България срещу него се водило посоченото горе наказателно производство, обвинението по което било променено многократно и частично се покривало с това, за което съден и осъден в Република Франция. След като изтърпял наложеното му наказание в Франция той се върнал при семейството си, но ответникът продължил наказателното преследване срещу него, докато най-накрая през

2017 г. производството било прекратено, тъй като се констатирало, че той вече е осъден за престъплението, за което му се поддържа обвинения в България. Заедно с това обвинение срещу него имало и други, но производството по тях било прекратено. Ищецът поддържа, че в резултат от незаконосъобразното наказателно производство срещу него в продължение на 16 години, както той, така и семейството му са били подложени на постоянен страх и репресия. Той бил принуден да участва в редица действия във връзка с наказателното производство, притеснявал се, че може да бъде осъден за тежко престъпление, което не е извършил, както и за такова, за което вече е изтърпял наказание, макар да не го е извършил, изпитвал несигурност за бъдещето. Освен това с години, докато бил задържан във Франция, бил отделен от дъщеря си и пропуснал важна част от живота ѝ, тъй като, когато заминал, тя била едва на 13 години, а като се върнал вече била на 18. Страдал от това, че не може да бъде подкрепа на съпругата си, че не може да ѝ помага в ежедневието, както и да се справи и с повдигнатите срещу нея също незаконосъобразни обвинения. Твърди, че не е могъл да изгради бъдещето си, да сбъдне мечтите си поради постоянната угроза, че може да бъде осъден и лишен от свобода за продължително време. Не на последно място преживял и редица притеснения досежно материалното състояние на семейството си, тъй като във връзка с процесното наказателно производство било стартирано и такова за гражданска конфискация и имуществото му било възбранено с години. Имал усещането, че ще останат без нищо, че няма да може да подсури един нормален живот на детето си и на съпругата си. Чувствал се унижен, безсилен, не можел да спи, ограничил контактите си с околния свят. Вследствие на всички притеснения и терзания се разболял от диабет тип 2. През 2009 година, правейки ремонт, претърпял сериозна контузия, от която се възстановил изключително бавно поради заболяването си. През 2010 година е диагностициран с исхемична болест на сърцето, остър конорарен синдром, микроваскуларна болест, артериална хипертония III степен, Захарен Диабет тип 2 - инзт. През 2018 година е освидетелстван с 82% инвалидност съгласно експертно решение № 0595 от 048 от дата 08.03.2018 г. с водеща диагноза - есенциална /първична/ хипертония. С оглед изложеното намира, че за него е налице правен интерес да предяви настоящия иск като претендира ответникът да бъде осъден да му заплати обезщетение в размер на 100 000 лв. за причинените му неимуществени вреди вследствие воденето срещу него незаконосъобразно наказателно производство, ведно със законната лихва за периода три години преди предявяване на исковата молба до окончателното изплащане, като претендира и обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в разходи за адвокатски възнаграждения за защитата му в рамките на процесното наказателно производство и в частност по гр.д. № 10845/2009 г., образувано от КПКОНПИ по иск за гражданска конфискация, в размер на 5 000 лв. Претендира да му се присъди и законна лихва върху тази главница за периода три години преди предявяване на исковата молба до окончателното изплащане. Претендира разноски за производството.

ОТВЕТНИКЪТ- ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр. София, бул. Витоша № 2, оспорва исковете по основание и размер. Твърди, че наказателното производство за престъплението по чл. 159в НК е прекратено поради това, че е установено, че

обвиняемият/подсъдимият е осъден за същото престъпление в Република Франция. Това основание за прекратяване на наказателното преследване не е предвидено като основание за ангажиране на отговорността на държавата по реда на чл. 2 ЗОДОВ, предвид което претенцията е неоснователна. Евантуално оспорва твърдените от ищеца неимуществени вреди, както и наличието на пряка причинно-следствена връзка между тях и процесното наказателно производство. Евантуално намира претенцията за прекомерна. Заявява възражение за погасяване по давност на претенцията по отношение на обвиненията, за които производството е прекратено през 2014 г. и 2015 г. Моли съда да отхвърли предявените искове като неоснователни и недоказани.

Съдът, след като обсъди направените доводи и прецени доказателствата по делото в съответствие с изискванията на разпоредбата на чл.235 от ГПК, намира от фактическа страна следното.

С представените по делото, неоспорени и приети писмени доказателства, съдържащи се в НОХД № 511/2017 г. по описа на Специализиран наказателен съд (СГС) се установяват фактическите твърдения, изложени от ищеца в ИМ, свързани с воденото срещу него наказателно преследване.

По делото е прието заключение на комплексна СМЕ, които установяват здравословното състояние на ищеца и какнак.производство се е отразило върху него.

За установяване на неимуществените вреди са събрани гласни доказателства.

Свидетелят В.Г.М., племенник на ищеца, както и свидетелката И.Т. П. , съпруга на ищеца, сочат, че незаконното производство срещу ищеца е причина за сериозни проблеми в личния му живот – не се чувствал добре, психически също.

Доказателства за други факти от значение по делото не са събирани.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът намира следното.

Искът с правно основание чл.2, ал.1, т.1 и т.3 ЗОДОВ- искане за присъждане на обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди от незаконосъобразно наказателно производство, което е прекратено, е неоснователен.

Според чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 2 ЗОДОВ, държавата отговаря за вреди и когато воденото срещу дадено лице наказателно производство бъде прекратено. В закона обаче е предвидено лимитивно и изчерпателно изброяване на хипотезите на прекратяване, при които лицето, обект на наказателно преследване, има право да ангажира отговорността на държавата по реда на ЗОДОВ - 1) когато производството е прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето (основание, което ищите считат, че е осъществено), 2) когато производството е прекратено тъй като извършеното деяние не е престъпление, 3) прекратяването е поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или след като деянието е амнистирано. В разглеждания казус прекратяването на производството е основано на чл. 24, ал. 1 т. 6 НПК.

От приложените материали (НОХД № 511/2017 г. по описа на Специализиран наказателен съд (СГС)) се установява, че производството, започнато срещу ищеца е било образувано за същото деяние, за което те вече е бил обект на преследване и спрямо него има постановена влязла в сила присъда от Република Франция. Този фактически състав (свързан с принципа "нон бис ин идем") не е предвиден като основание за ангажиране на отговорността Прокуратурата по специалния закон. Както е прието в определение № 474 от 28.03.2014 г. по гр. д. № 7338/2013 г., Г. К., III Г. О. на ВКС (постановено по реда чл. 288 ГПК) включването на нови основания за прекратяване на наказателното производство във фактическия състав на чл. 2, ал. 1, т. 2 (сегашна т. 3) ЗОДОВ чрез разширително тълкуване е недопустимо. Отговорността на държавата може да бъде ангажирана, но не и чрез предявени иск по специалния ЗОДОВ, а по реда на общата отговорност за вреди по ЗЗД. Такъв иск в настоящият случай не е предявен. Доколкото не се установява хипотеза от визираните в чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 2 ЗОДОВ, то искът за обезщетение е неоснователен - не се установява изискуем елемент от фактически състав визиран в нормата.

С оглед на изложените съображения съдът намира предявения иск по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ за неоснователен, поради което следва да бъде отхвърлен, като в тази връзка на ищеца не му се следват и разноски по делото. Но с оглед изхода на делото ищецът следва да заплати направените разноски по делото за възнаграждение на в.лица, платени от бюджета на съда в размер на 800 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от П. Н. П., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. „*****“ чрез адвокат А. Н. от САК, със съдебен адрес: гр. София, р-н „Банкя“, ул. *****, **против ПРОКУРАТУРАТА** на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ - град София иск с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, за заплащане на сумата в размер на 100 000 лв. за причинените му неимуществени вреди вследствие воденето срещу него незаконосъобразно наказателно производство, ведно със законната лихва за периода три години преди предявяване на исковата молба до окончателното изплащане, като претендира и обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в разходи за адвокатски възнаграждения за защитата му в рамките на процесното наказателно производство и в частност по гр.д. № 10845/2009 г., образувано от КПКОНПИ по иск за гражданска конфискация, в размер на 5 000 лв.

ОСЪЖДА П. Н. П., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, ж.к. „****“ чрез адвокат А. Н. от САК, със съдебен адрес: гр. София, р-н „Банкя“, ул. *****, **да заплати на** СГС направените разноси по делото за възнаграждение на вещи лица в размер на 800лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СГС двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____